gemeente
Haarlemmermeer

raadsvoorstel

Onderwerp	Tweejarige pilot deelauto's
Portefeuillehouder	Marja Ruigrok
Steller	Anthony Kleibergen
Collegevergadering	2 november 2021
Raadsvergadering	
Raadsvoorstelnummer	2021.0001199

1. Voorstel

Collegebesluit(en)

Het college heeft besloten om:

1. in te stemmen met de pilot deelauto's voor een periode van twee jaar, startende op 1 januari 2022.

Het college besluit de raad voor te stellen om:

1. de Parkeerverordening Haarlemmermeer 2018, eerste wijziging vast te stellen.

2. Samenvatting

Wij streven naar keuzevrijheid voor de reiziger. In de Mobiliteitsvisie Haarlemmermeer (2018.0065348) schetsen wij de voordelen van autodelen en is opgenomen dat wij initiatieven willen faciliteren door waar mogelijk ruimte te geven en belemmeringen weg te nemen. Met gemiddeld 9,1 deelauto per 100.000 inwoners, tegen gemiddeld 33,5 per 100.000 in Nederland blijft het aantal deelauto's in onze gemeente achter ten opzichte van de rest van het land. Door middel van een tweejarige pilot willen we deelautogebruik in de gemeente faciliteren.

Deelauto-aanbieders hebben een gereserveerde parkeerplaats nodig voor hun auto's. Het is nu wel mogelijk om deelauto's vrijelijk te parkeren (zogenoemde 'free floating') maar dit biedt voor veel aanbieders onvoldoende zekerheid in het gemak van het aanbieden van de auto's. Uit cijfers blijkt namelijk dat we landelijk groei zien in de deelauto's met vaste plekken, maar ook dat er op dit moment geen groei meer zit in free floating auto's. Op dit moment zijn de juridische mogelijkheden om vaste parkeerplekken voor deelauto's te reserveren beperkt. Dit heeft er mede toe geleid dat het deelautogebruik in Haarlemmermeer laag is. Door een gebrek aan aanbod is deze manier van verplaatsen dus momenteel nauwelijks een optie voor de reiziger.

Met dit voorstel geven wij invulling aan de Green Deal Autodelen II. Deze heeft als nationale doelstelling het realiseren van 100.000 deelauto's in 2021. De Vervoerregio Amsterdam (VRA) heeft deze Green Deal ondertekend. Daarnaast sluit het aan bij, en geeft invulling aan het

recent vastgestelde beleidskader autodelen van de VRA. Uiteraard behoudt de gemeente hierin beleidsvrijheid. Met dit raadsvoorstel kunnen we het realiseren van deelauto's beter faciliteren.

3. Uitwerking

3.1 Wat willen we bereiken?

Achterstand inlopen

Flexibele systemen zoals deelauto's zijn sterk in opkomst. Deelauto's worden zowel gebruikt als alternatief voor een eigen auto als in ketenverplaatsingen in combinatie met het openbaar vervoer. De groei van autodelen kan bijdragen aan de oplossing van lokale mobiliteitsproblemen en bijdragen aan onze duurzaamheidsdoelstellingen. Autodelen bespaart immers geld bij gebruikers en is minder belastend voor het milieu dan een eigen (tweede) auto. Daarnaast zorgt een groeiend gebruik van deelauto's voor vermindering van parkeerproblemen. Er zijn diverse marktpartijen die autodeelconcepten ontwikkelen en uitrollen. Deze partijen zijn welkom, wij faciliteren waar mogelijk initiatieven door ruimte te geven en fysieke belemmeringen weg te nemen.

Bovenstaande is beschreven in de Mobiliteitsvisie Haarlemmermeer. Toch zien we dat in Haarlemmermeer het aantal deelauto's achter blijft ten opzichte van de rest van het land. In Haarlemmermeer waren in 2019 14 deelauto's die door marktpartijen werden aangeboden. Dat is gemiddeld 9,1 deelauto per 100.000 inwoners, tegen gemiddeld 33,5 per 100.000 in Nederland. Daarmee scoort Haarlemmermeer een 139^{e} plek op de rangordelijst van het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond- Water-, en Wegenbouw en de Verkeerstechniek (CROW). De meerderheid hiervan betreft Greenwheels auto's die in vrije zones staan. Ook regionaal zien we een achterstand. In de gemeente Diemen zijn er in 2020 al 220 deelauto's en in Ouderamstel 93. Amsterdam beschikt over ruim 5.000 deelauto's.

De laatste jaren vindt er landelijk een enorme groei plaats in het gebruik van deelauto's. Ook de coronacrisis leidt tot een toename in deelautogebruik; een grote landelijke aanbieder rapporteert een stijging van 15% in 2020 ten opzichte van 2019. Over het precieze gebruik hebben wij geen gegevens, dit is namelijk bedrijfsgevoelige informatie.

Stimuleren van deelauto's biedt keuzevrijheid

Wij streven naar keuzevrijheid voor de reiziger. Door een gebrek aan aanbod is het gebruik van een deelauto als manier van verplaatsen echter beperkt een optie voor de reiziger. Daarnaast zijn er voor onze gemeente ook andere redenen om het gebruik van deelauto's te stimuleren:

- Parkeerdruk
  Diverse onderzoeken tonen aan dat bij de beschikbaarheid van een deelauto, het eigen autobezit daalt. Een deelauto kan over het algemeen vier tot soms zelfs dertien 'gewone' auto's vervangen. Daarmee daalt het eigen autobezit zoveel dat er per saldo minder auto's op straat geparkeerd staan. In Haarlemmermeer is het dus een goede manier om het bezit van de tweede, derde of vierde auto te voorkomen.
- Openbare ruimte
  Bij een lagere parkeerdruk ontstaat meer ruimte voor andere aspecten, zoals groen, ruimte voor voetgangers en voor spelen.
- Duurzaamheid
  Deelauto's zijn relatief vaak kleinere en nieuwere auto's. Deze zijn zuiniger in het gebruik en veelal elektrisch. Het stimuleren van deelauto's vermindert CO2-uitstoot en fijnstof. Gebruikers van deelauto's maken vaker de afweging om de auto te laten staan en gebruik te maken van meer actieve vervoerswijzen als lopen en fietsen. Ook kunnen we eisen stellen aan deelauto's, bijvoorbeeld dat deze elektrisch rijden.
- Bereikbaarheid

Een deelauto bij het station of een belangrijke openbaar vervoerhalte voorziet in een oplossing voor het laatste gedeelte van de reis waar de bus of de (deel)fiets minder geschikt is.

Naar verwachting zullen in de toekomst (duurzame) nieuwbouwwijken wel deelauto's bieden in de vorm van een Vereniging van Eigenaren-verplichting. Echter we willen bereiken dat alle inwoners van Haarlemmermeer toegang kunnen krijgen tot een deelauto. Dit voorstel is dus met name gericht op bestaande wijken. Bij het plaatsen van deelauto's kan bij voorkeur worden gekeken naar parkeerpleintjes waar voldoende (parkeer)ruimte is.

In het kader van regionale ontwikkelingen rondom parkeerhubs zal de gemeente stimuleren dat deelauto's ook op P+R locaties, parkeerpleintjes en zogenaamde wijkhubs worden geparkeerd. Dit is efficiënt, levert betere laadmogelijkheden op en voorkomt eventuele aantasting van het straatbeeld.

Belemmering Haarlemmermeer
Op dit moment zijn de juridische mogelijkheden om nieuwe parkeerplekken voor deelauto's aan te wijzen kostbaar; daarom kijken we alleen naar bestaande parkeerplaatsen. Omdat het nog niet mogelijk was een vaste plek te reserveren zijn er op dit moment nauwelijks deelauto-aanbieders, en is het aanbod in Haarlemmermeer beperkt.

Ambitie
De ambitie voor het autodelen in Haarlemmermeer bestaat uit meerdere onderdelen. Niet alleen willen we onze inwoners meer mogelijkheden bieden in het delen van een auto, ook willen we dat het mobiliteitssysteem vergroent door:

- Een verdubbeling van het aantal deelauto's in Haarlemmermeer binnen vijf jaar (van 14 naar 28 auto's in de hele gemeente).
- Over tien jaar komt het aantal deelauto's in de gemeente Haarlemmermeer overeen met het gemiddelde per inwoner in de rest van Nederland.
- Over vijf jaar rijden alle deelauto's die op een vaste plek in Haarlemmermeer staan elektrisch.

3.2 Wat gaan we daarvoor doen?
Om dit te bewerkstelligen moeten enkele verordeningen aangepast worden. Dit betreft het wijzigen van de Parkeerverordening Haarlemmermeer 2018, de Legesverordening 2021 en er wordt een voorstel gedaan voor de Precarioverordening 2022.

1. <u>Wijziging Parkeerverordening Haarlemmermeer 2018</u>

Om een deelautoplaats te realiseren, wordt in de Parkeerverordening een vergunningstelsel toegevoegd, met daarin gronden om een deelautoplaats te kunnen weigeren.

De deelautoplaatsen kunnen in de hele gemeente worden aangevraagd. Het voorkomen van drukte, ruimtegebrek en verrommeling van de openbare ruimte is randvoorwaardelijk. Daarom hanteren wij weigeringsgronden voor het reserveren van een autodeelplaats. Verder willen wij ons in Hoofddorp centrum beperken tot enkele plaatsen in de Verzetsheldenwijk (waar de parkeerdruk lager is dan 70%) en de Binnenweg. Voor die laatste locatie geldt overigens de beperking dat de vergunning geldig is tot het gebied van het parkeerterrein aan de Binnenweg ontwikkeld wordt.

De vergunning voor een deelautoplaats kan worden geweigerd als bijvoorbeeld de locatie ongeschikt is omdat deze zich in de nabijheid van woning bevindt. Verder kan de vergunning

worden geweigerd als er zich al een autodeelplaats binnen een straal van 100 meter bevindt van de beoogde locatie of als autodelen een onderdeel is van de parkeernorm bij een ontwikkeling.

Als wordt besloten de pilot na twee jaar voort te zetten kunnen we in 2025 op grond van Parkeerverordening ook als voorwaarde stellen dat vanaf dat jaar alle deelauto's elektrisch zullen moeten zijn

2. Voorstel wijziging Precarioverordening voor 2022

In de Precarioverordening voor 2022 zal een nieuw hoofdstuk worden opgenomen met een landelijk vergelijkbaar tarief van € 100. Deze wijziging zal worden verwerkt bij het vaststellen van de verordening van 2022.

Het voorgestelde nieuwe hoofdstuk in de tarieventabel van de precariobelasting 2022 wordt dan als volgt:

HOOFDSTUK 13 OPSTELPLAATS VOOR AUTODELEN

13.1 De belasting bedraagt voor het in gebruik nemen van een parkeerplaats ten behoeve van autodelen per parkeerplaats, per jaar € 100,00.

Leges

Daarnaast zal in 2022 een wijziging in de tarieventabel behorende bij de Legesverordening 2022 worden aangebracht. Daarmee worden de kosten voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een vergunning deelautoplaats en de aanlegkosten van een dergelijke parkeerplaats (verkeersbesluit, belijning en verkeersbord) gelijkgesteld aan het tarief van een gehandicaptenparkeerplaats. Dit bedraagt € 426,50. Dit tarief zal bij de eerste mogelijkheid tot wijziging van de Legesverordening 2022 worden aangepast, en is daarom nog geen beslispunt in deze nota.

Deze verordeningen moeten worden gewijzigd omdat de grondprijzennota niet voorziet in het in gebruik nemen van parkeerplaatsen voor deelauto's. Deze verordeningen zijn het enige wettelijke middel om die beschikbaarheid wel mogelijk te maken. Dit is de manier waarop voor alle partijen onder gelijke voorwaarden parkeerplekken beschikbaar kunnen worden gesteld.

Wat zijn de kanttekeningen?

De deelauto krijgt, via een verkeersbesluit, een gereserveerde parkeerplaats; deze is niet meer door anderen te gebruiken. Bewoners en ondernemers zien dit soms als een bedreiging voor de beschikbaarheid van parkeerplaatsen. Landelijk onderzoek van onder andere het CROW toont aan dat de beschikbaarheid van een deelauto de parkeerdruk verlaagt. Een hoge parkeerdruk is daarom in beginsel geen reden om een plek voor een deelauto te weigeren.

In dit raadsvoorstel wijzen we bestaande parkeerplaatsen aan. Er worden geen nieuwe parkeerplaatsen gecreëerd vanuit particuliere aankoop, en met dit voorstel loopt de gemeente dus ook geen inkomsten uit grondprijzen mis. Er wordt niet afgeweken van de grondprijzennota omdat de bestaande parkeerplekken niet in de parkeercategorieën vallen zoals ze in de grondprijzennota zijn beschreven.
De gemeente faciliteert in de parkeerverordening al deelauto's zonder vaste plek. Daarbij komt nu de mogelijkheid om te parkeren op gereserveerde parkeerplaatsen voor deelauto's. Er wordt gekozen voor een pilot van twee jaar om de effecten van deelauto's op autogebruik en parkeergedrag in Haarlemmermeer te monitoren en om te onderzoeken of dit beleid ook op lange termijn gevoerd kan worden. Afhankelijk hiervan kan bij collegebesluit de pilot voor nog

eens twee jaar worden verlengd. Als de pilot niet wordt verlengd, worden de verordeningen weer gewijzigd.

Wij kiezen er nu niet voor om ook andere vormen van deelautogebruik te stimuleren. Daarbij kan gedacht worden aan particulier deelautogebruik, interstedelijk deelautogebruik waar de vergunning van de deelauto in meerdere steden geldig is of bijvoorbeeld een deelauto via een autoverhuurbedrijf. Deze vraag is over het algemeen veel kleiner.

3.3 Wat mag het kosten?

Aan de uitvoering van dit voorstel zijn, naast de beschikbare ambtelijke capaciteit, geen kosten verbonden. Er is geen sprake van inkomstenderving door het instellen van een gunstig tarief omdat er op dit moment geen gealloceerde parkeerplaatsen zijn waar we inkomsten mislopen.

Het gebruik van een autodeelplaats levert vanaf 2022 jaarlijks € 100 per parkeerplaats op aan precario. Een deelautoplaats in de Verzetsheldenwijk te Hoofddorp wordt vrijgesteld van betaald parkeren. Doordat de bezettingsgraad daar op sommige plekken tijdens venstertijden beneden de 70% komt zullen hier geen parkeerinkomsten worden gederfd.

De eenmalige kosten van de aanleg van een parkeerplaats, bord en belijning worden doorberekend aan de aanbieder door middel van de leges en zal € 426,50 bedragen in 2022. Wanneer er een laadpaal nodig is voor een elektrische deelauto, worden de kosten hiervan ook doorberekend aan de aanvrager.

3.4 Wie is daarvoor verantwoordelijk?

De raad is verantwoordelijk voor de vaststelling van verordeningen. Binnen het college is de portefeuillehouder Verkeer en Vervoer het eerste aanspreekpunt.

3.5 Welke overige relevante informatie is beschikbaar?

Juridisch

Na besluitvorming door de raad maken wij de wijzigingsverordening bekend door middel van publicatie op www.officiëlebekendmakingen.nl. De verordeningen worden ter inzage gelegd in het Raadhuis. Tegen het vaststellen van de verordeningen is geen bezwaar en beroep mogelijk.

Communicatie

Dit besluit zal worden gedeeld middels InforMeer en een persbericht. Dit raadsvoorstel legt nieuwe verordeningen vast; de toewijzing van aangevraagde plekken zal plaatsvinden met oog voor kwaliteit van de omgeving.

Andere gemeenten

Bij het ontwikkelen van dit voorstel is gekeken naar de praktijk van andere gemeenten. Dit levert een gevarieerd beeld op. Sommige gemeenten hebben deelautoplaatsen vastgelegd in hun parkeerverordening, terwijl anderen een ontheffing hanteren voor deelauto's in blauwe zones (Diemen). In Diemen kost de vergunning voor een deelauto € 87,50 per jaar. In Eindhoven kan een vergunning worden aangevraagd voor een betaald parkeren-zone voor € 90,- per jaar en een vaste parkeerplaats voor € 102,- per jaar. In Leiden wordt er onderscheid gemaakt tussen zones binnen en buiten het centrum. In het centrum kost een vergunning € 187,55 en buiten het centrum € 53,45. Alphen aan den Rijn heeft middels een verkeersbesluit plekken gereserveerd voor een geselecteerde aanbieder, Greenwheels. Ook Alkmaar heeft dit gedaan, en geeft daarnaast deelautovergunningen uit voor € 95,70 per jaar.

Veel gemeenten hebben nog geen beleid of paragrafen in de parkeer- of legesverordeningen of zitten nog in een pilotfase. Almere bijvoorbeeld heeft geen beleidskader of bepalingen over deelauto's in de verordeningen. Concluderend is er geen standaardmodel voor het faciliteren van deelauto's. Stimulerend beleid heeft vaak de vorm van lage tarieven die meestal rond de € 100 per jaar liggen.

3.6 Wanneer en hoe zal de raad over de voortgang worden geïnformeerd?

De cijfers, resultaten en evaluatie autodelen zullen met de raad gedeeld worden via de jaarlijkse Monitor Mobiliteitsvisie. Na afloop van de pilotperiode zal een eindevaluatie worden gedaan, waarna zal worden besloten tot eventuele verlenging van de pilot.

4. Ondertekening

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,

de loco-secretaris, de burgemeester,

Michiel Ruis Marianne Schuurmans-Wijdeven

Bijlage(n):

- Parkeerverordening Haarlemmermeer 2018, eerste wijziging

gemeente
Haarlemmermeer

Parkeerverordening Haarlemmermeer 2018, eerste wijziging

De raad van de gemeente Haarlemmermeer,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Haarlemmermeer van 2 november 2021, kenmerk 2021.0001199;

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet, artikel 2a van de Wegenverkeerswet en artikel 87 van het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990;

overwegende dat het wenselijk is de Parkeerverordening Haarlemmermeer 2018 te wijzigen in verband met de wens om het aanwijzen van parkeerplaatsen voor deelauto's mogelijk te maken;

B E S L U I T E N:

vast te stellen de Parkeerverordening Haarlemmermeer 2018, eerste wijziging.

Artikel I
De Parkeerverordening Haarlemmermeer 2018 wordt als volgt gewijzigd:

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

A. In artikel 1 onder 8 wordt vergunning vervangen door parkeer- of autodeelvergunning.

B. In artikel 1 onder 8 wordt parkeerapparatuur-, belanghebbendenplaatsen vervangen door parkeerapparatuur-, belanghebbenden- of autodeelplaatsen.

C. Aan artikel 2 lid 3 wordt toegevoegd sub e, dat als volgt komt te luiden:
   e. gebieden die moeten worden aangemerkt als autodeelplaats.

D. Artikel 3 komt te luiden: Verlenen parkeervergunning.

E. Artikel 3 lid 3 sub f komt te vervallen.

F. Artikel 4 lid 3 sub g komt te vervallen.

G. Onder vernummering van Paragraaf 4 tot en met Paragraaf 8 naar respectievelijk Paragraaf 5 tot en met Paragraaf 9, wordt een nieuwe Paragraaf 4 Vergunning deelautoplaats toegevoegd.

H. De artikelen 5 tot en met 17 worden vernummerd naar 6 tot en met 19.

I. Na artikel 4 wordt een nieuw artikel 5 Verlenen vergunning deelauto toegevoegd dat als volgt komt te luiden:

Artikel 5 Verlenen vergunning autodeelplaats

1. Het college kan op een daartoe strekkende aanvraag een vergunning verlenen voor het gebruiken van een parkeerplaats als een deelautoplaats.
2. Het college kan regels stellen voor het aanvragen en verlenen van een vergunning.
3. Een vergunning kan worden geweigerd als:

a. de aangevraagde locatie ongeschikt wordt geacht. Hiervan is in ieder geval sprake indien deze zich direct in het zicht van een woning bevindt of als er in de directe omgeving locaties zijn die een beter effect hebben op de leefbaarheid;
b. er binnen 100 meter van de aangevraagde locatie reeds een autodeelplaats vergund is;
c. parkeren op eigen gebied onderdeel is van de parkeernorm;
d. de aanvraag ziet op een locatie aangewezen als parkeerzone A of B in Hoofddorp, met uitzondering van de Verzetsheldenwijk te Hoofddorp;
e. de aanvraag ziet op een locatie gelegen in de Verzetsheldenwijk te Hoofddorp en de parkeerdruk hoger is dan 70%;

4. Het college kan, bij openbaar te maken besluit, een maximumaantal uit te geven vergunningen deelautoplaats vaststellen.
5. Elke private parkeerplaats behorend bij een adres telt als een uitgegeven vergunning voor dat adres.
6. Het college kan aan een vergunning voorschriften en beperkingen verbinden die strekken tot bescherming van het belang van een goede verdeling van de beschikbare parkeerruimte en/of die strekken tot bescherming van het belang van het voorkomen of beperken van door het verkeer veroorzaakte overlast, hinder of schade alsmede de gevolgen voor het milieu, bedoeld in de Wet milieubeheer, waaronder mede wordt begrepen het stimuleren van selectief autogebruik.

J. Aan artikel 11 lid 1 (nieuw) wordt toegevoegd sub c, die als volgt komt te luiden:
c. op een autodeelplaats.

K. In artikel 13 (nieuw) wordt paragraaf 3, 4 en 5 vervangen door paragraaf 3 tot en met 6.

Artikel II. Slot en overgangsbepalingen

1. Deze verordening treedt in werking op de dag nadat de verordening op de wettelijk voorgeschreven wijze is gepubliceerd.
2. Aanvragen die zijn ontvangen uiterlijk op de dag voor inwerkingtreding van deze verordening, worden behandeld met toepassing van de Parkeerverordening Haarlemmermeer 2018 zoals die luidde voor die datum.

Artikel III. Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als “Parkeerverordening Haarlemmermeer 2018, eerste wijziging”.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [datum].

de griffier,	de burgemeester,
J. van der Rhee, B.Ha	M. Schuurmans-Wijdeven